

تأثیر جنسیت بر میزان کاربرد جملات معلوم و مجهول در

گویش‌های اردلانی، ایلامی و آبدانانی

ابراهیم بدخشانی^۱

افشارچشمه چاهی^۲

احمد پدram^۳

پروین عزیزی^۴

چکیده

در این پژوهش تأثیر جنسیت بر میزان کاربرد جملات معلوم و مجهول در گویش‌های کردی سنندجی (اردلانی)، کردی ایلامی و آبدانانی بررسی می‌شود. جامعه آماری این پژوهش متشکل از ۹۰ گویشور زن و مرد از سه گویش مذکور (شامل ۴۵ زن و ۴۵ مرد) است که به صورت تصادفی انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها، از ابزار پرسش‌نامه استفاده شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد، با توجه به اینکه جامعه ایلام، سنندج و آبدانان به لحاظ اجتماعی دارای بافتی نسبتاً سنتی‌اند و در این جوامع تفاوت‌های اجتماعی بین زن و مرد کاملاً مشهود است، میزان استفاده از ساخت‌های معلوم و مجهول بین دو جنس مذکر و مونث به طور معنادار متفاوت نیست. طبق نظر وارداف^۵ (۲۰۰۶) جنسیت بر کاربرد ساخت‌های معلوم و مجهول تأثیر دارد، اما در این پژوهش نشان داده می‌شود که تفاوت معناداری در هر دو جنس مذکر و مونث در مورد کاربرد ساخت‌های معلوم و مجهول وجود ندارد.

واژه‌های کلیدی: متغیر جنسیت، ساخت مجهول، ساخت معلوم، گویش اردلانی، گویش آبدانانی،

گویش ایلام.

۱- مقدمه

در مقاله حاضر سه شهر کردنشین در استان‌های ایلام و کردستان یعنی شهرهای آبدانان و ایلام در استان ایلام و شهر سنندج در استان کردستان در نظر گرفته شده است. گویش شهر سنندج گویش

^۱ - استادیار زبان‌شناسی، دانشگاه کردستان ebadakhshan@uok.ac.ir

^۲ - کارشناس ارشد زبان‌شناسی، دانشگاه کردستان af.cheshmeh@yahoo.com

^۳ - کارشناس ارشد زبان‌شناسی، دانشگاه کردستان pedram.ahmad@yahoo.com

^۴ - کارشناس ارشد زبان‌شناسی، دانشگاه کردستان parvinazizi59@yahoo.com

اردلانی است که در گویش کردی مرکزی جای می‌گیرد (دبیرمقدم، ۱۳۹۲: ۶۰۱). گویش شهرهای آبدانان و ایلام گویش کردی ایلامی است که یکی از مهم‌ترین شاخه‌های زبان کردی است و در کنار گونه‌های لکیوکلهری، شاخه کردی جنوبی را تشکیل می‌دهد. این گویش علاوه بر استان ایلام، در کشور عراق نیز گویشوران زیادی دارد. گویش کردی ایلامی که به دلیل سلطه والیان لر موسوم به «فیلی»، به آن فیلی نیز گفته می‌شود، گویش عمده ساکنان استان ایلام است. با این حال، واژه «فیلی» کاربرد بیشتری دارد و در دهه اخیر از طرف پژوهشگران و نویسندگان به کرات مورد استفاده قرار گرفته است (پالیزبان، ۱۳۸۷: ۱۱).

یکی از موضوعات مورد توجه در حوزه میان رشته‌ای زبان‌شناسی و یا جامعه‌شناسی زبان، زبان و جنسیت یا به تعبیر تخصصی‌تر زبان‌شناسی جنسیت است. از دیدگاه زبان‌شناسی پرداختن به تأثیر متغیر جنسیت بر زبان موجه و ضروری است زیرا زبان‌شناس را قادر می‌سازد که توصیف دقیق‌تری از زبان ارائه کند. از دیگر سو پژوهش در این موضوع از دیدگاه جامعه‌شناسی ضرورت می‌یابد چرا که راهی برای آگاهی از جایگاه جنسیت‌ها در جوامع مختلف و تأثیر متقابل آنها در شکل‌گیری ارتباط است. هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی رابطه کاربرد جملات مجهول با متغیر جنسیت در سه شهر ذکر شده است.

۲- پیشینه تحقیق

پژوهش‌های حوزه زبان‌شناسی جنسیت از اوایل دهه ۷۰ میلادی آغاز شد. این نوع پژوهش‌ها در آغاز بیشتر معطوف به بررسی تأثیر متغیر جنسیت در رفتار کلامی افراد در سطح آوایی و نیز شیوه تعامل بود (ووداک^۱ و بنکه^۲، ۲۰۰۷)، ساپیر^۳ (۱۹۳۹)، لیکاف^۴ (۱۹۷۳) و وارداف (۲۰۰۶) از جمله افرادی هستند که درباره زبان‌شناسی جنسیت پژوهش‌هایی انجام داده‌اند. از آنجا که در آثار تانن^۵ (۱۹۹۵)، وارداف (۲۰۰۶) و وداک و بنکه (۲۰۰۷) می‌توان به اهم موضوعات مطرح شده در این حوزه دست یافت در زیر به ذکر خلاصه موضوعات مطرح شده در این دو اثر می‌پردازیم.

تانن (۱۹۵۵: ۱۳۸) به زبان‌شناسی جنسیت از منظر گفتمانی می‌پردازد. وی معتقد است که برقراری ارتباط فقط به معنای ادای منظور و مقصود نیست، بلکه کیفیت ادای مقصود (فارغ از معنای آن) که معمولاً تحت تأثیر بافت فرهنگی یک جامعه است در شکل‌دهی به مقصود نهایی بسیار مهم است. وی یکی از عوامل دوام سبک‌های ویژه گفتاری هر یک از دو جنس را تمایل هر یک به برقراری ارتباط بیشتر با هم‌جنسان خود می‌داند (همان: ۱۳۹).

¹ - Wodak, R.

² - Benke, G.

³ - Sapir, E.

⁴ - Lakoff, R.

⁵ - Tannen, D.

وارداد با تمایز نهادن میان «جنسیت زیست‌شناختی» و «جنسیت فرهنگی - اجتماعی» مسئله جنسیت در زبان را بیشتر پدیده‌ای فرهنگی و بافت محور تلقی می‌کند (ووداک، ۲۰۰۷: ۳۱۵-۳۱۶). با این حال وی قائل به دو نظام جنسیتی طبیعی و دستوری در زبان‌ها است (همان: ۳۲۰). به علاوه او به تفاوت‌های آوایی و زبرزنجیری، واژگانی، دستوری، معنایی و گفتمانی یا ارتباطی نیز اشاره می‌کند (همان: ۳۱۸-۳۲۰).

به طور کلی وارداد به سه رویکرد و دلیل غالب در جهت توجیه تفاوت‌های زبان در دو جنس به شرح زیر اشاره می‌کند:

۱- تفاوت زیست‌شناختی زن و مرد

۲- تسلط مرد بر زن

۳- تفاوت اجتماعی زن و مرد

در واقع او مسئله جنسیت در زبان را پدیده‌ای فرهنگی و بافت محور می‌داند.

مدرسی دلیل تفاوت‌های زبانی دو جنس مذکر را ناشی از تفاوت‌های اجتماعی آنها می‌داند (مدرسی، ۱۳۶۸: ۱۶۰-۱۷۰). برای نمونه چون هر جنس در حوزه‌های خاصی از فعالیت درگیر است لذا اصلاحات مربوط به آن حوزه فعالیتی که در آن درگیر است برای جنس مد نظر طبیعی‌تر جلوه می‌نمایند. به عنوان مثال اگر جنس مونث بیشتر در حیطه خانواده درگیر است، اصطلاحات مربوط به حوزه خانواده برای جنس مونث طبیعی‌تر جلوه می‌کند.

جبروتی نیز در توضیح تفاوت‌های جنسیتی موجود در زبان‌ها گرایش بیشتری به فرضیه تسلط مردها بر زن‌ها و نابرابری دو جنس اشاره دارد (پاک نهاد جبروتی، ۱۳۸۱: ۳۵-۳۶). از نظر وی محدود شدن دختران به محیط خانه باعث می‌شود که آنها در محیط غیر رقابتی رشد کنند اما پسران که می‌توانند آزادانه از منزل خارج شوند رفتاری رقابتی و کنترل جویانه پیدا می‌کنند. جبروتی چنین نتیجه می‌گیرد که در زبان فارسی نابرابری زبانی به نفع مردها وجود دارد. البته باید اظهار داشت که میزان جنسیت‌زدگی در زبان‌ها هم در درجه شهرت و هم در نوع تجلی دارای گوناگونی‌های بسیار زیادی بوده است. برای نمونه در رابطه با درجه شدت می‌توان به گزارش زیر اشاره نمود. بنابراین گزارش اروپائی‌هایی که برای نخستین بار در قرن هفدهم به جزایر آنتیل پا گذاشتند و با سرخ پوستان کارائیب مواجه شدند، زن‌ها و مردها به زبان‌های متفاوتی از یکدیگر سخن می‌گفتند یا به لحاظ گوناگونی در نوع تجلی می‌توان به این نکته اشاره کرد که در پاره‌ای از زبان‌ها تفاوت‌ها در سطح آوایی، واژگان یا دستوری بوده است.

۲- روش تحقیق

۲-۱- جامعه نمونه

جامعه آماری روش پژوهش از جامعه آماری مربوط به ۳ گویش از زبان کردی، که به ترتیب کردی سنجلی، ایلامی و آبدانانی است به طور جداگانه تهیه شد، به این ترتیب که از هر گویش، جامعه آماری

متشکل از ۹۰ نفر (۴۵ مرد و ۴۵ زن) انتخاب شدند. از آنجایی که در این پژوهش تنها متغیر جنسیت مد نظر بود، از ذکر و تأثیر متغیرهای دیگر مثل تحصیلات، سن و ... اجتناب گردید.

۲-۲- روش گردآوری و تحلیل داده‌ها

با هدف بررسی تأثیر جنسیت بر کاربرد ساخت‌های معلوم و مجهول، پرسش‌نامه‌ای میان گویشوران سه گویش به طور تصادفی توزیع شد. این پرسش‌نامه حاوی ۱۵ سؤال بود که هر سؤال پرسش‌شونده را در بافت زبانی^۱ خاص قرار می‌داد و سپس پرسش‌شونده با قرار گرفتن در آن بافت سعی در پاسخ به سؤالات می‌نمود. در صورتی که پاسخ پرسش‌شونده در هر بافت با متغیرهای مورد نظر (ساخت‌های معلوم و مجهول) قابل خوانش و متباین جلوه می‌کرد، پژوهشگران آن را به صورت عددی ثبت می‌کردند. به این ترتیب که در پایان بررسی هر پرسش‌نامه نسبت تعداد جملات معلوم به تعداد مجهول ثبت می‌گردید. پس از جمع‌آوری و ثبت نسبت تعداد جملات معلوم به مجهول در دو جنس، داده‌های حاصل توسط نرم افزار SPSS تحلیل شد. باید خاطر نشان کرد که در ارزیابی پرسش‌نامه و در نهایت تعیین تعداد جملات معلوم به مجهول، اصلی‌ترین معیار در نظر گرفته شده، استفاده یا عدم استفاده از گروه اسمی^۲ عامل یا فاعل در ساخت در نظر گرفته شده است. بدین معنا که ویژگی و خصیصه اصلی ساخت معلوم به لحاظ معنی‌شناسی حضور فاعل یا عامل‌کننده فعل و ویژگی ساخت‌های مجهول، عدم حضور گروه اسمی مذکور در نظر گرفته شده لذا در پاسخ به سؤالات ناگذر در صورتی که پاسخ ناگذر و بدون حضور عامل یا فاعل منطقی بود علیرغم دارا بودن ویژگی‌های فعلی - دستوری معلوم، مجهول در نظر گرفته شده است.

همچنین در این پژوهش جنسیت به عنوان متغیر آزاد یا غیر وابسته و میزان کاربرد ساخت‌های معلوم و مجهول به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده است.

۳- تحلیل کردی آبدانان

۳-۱- آمار توصیفی

از ۹۰ نفر مورد مطالعه ۴۵ نفر معادل ۵۰ درصد زن و ۴۵ نفر معادل ۵۰ درصد مرد هستند.

میانگین	گروه
۲.۵۸۴	زن
۲.۶۷۹	مرد

1- Linguistic context

2- Agent

میانگین	گروه
۲.۵۸۴	زن
۲.۶۷۹	مرد
۲.۶۳۱	همه

جدول شماره ۱- نسبت آماری برای معلوم/ مجهول

میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول در زن‌ها ۲.۵۸۴ و میانگین این مقدار در مردها ۲.۶۷۹ است همچنین میانگین نسبت‌های زن‌ها و مردها با هم ۲.۶۳۱ است.

تعداد	مجهول مردها	معلوم مردها	مجهول زن‌ها	معلوم زن‌ها
معتبر	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵
گمشده	۰	۰	۰	۰
میانگین	۴.۴۷	۸.۱۸	۴.۳۶	۷.۳۳
جمع	۲۰۱	۳۶۸	۱۹۶	۳۳۰

جدول شماره ۲- مجموع گزینه‌های معلوم و مجهول و میانگین آنها در مردها و زن‌ها

مجموع گزینه‌های معلوم در زن‌ها ۳۳۰ و میانگین این مقدار ۷.۳۳ است و مجموع گزینه‌های مجهول در زن‌ها ۱۹۶ و میانگین این مقدار ۴.۳۶ است مجموع گزینه‌های معلوم در مردها ۳۶۸ و میانگین این مقدار ۸.۱۸ است که در مقایسه با زن‌ها بیشتر است مجموع گزینه‌های مجهول در مردها ۲۰۱ و میانگین این مقدار ۴.۴۷ است که باز هم در مقایسه با زن‌ها بیشتر است.

۳-۲- آمار استنباطی

فرضیه: میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول در زن‌ها و مردها با هم برابر است.

آزمون مقایسه میانگین دو گروه مستقل										آزمون لوین برای برابری واریانس‌ها
فاصله اطمینان ۹۵ درصد		انحراف استاندارد	اختلاف میانگینها	مقدار دو P دامنه	درجه آزادی	آماره T	مقدار p	آماره		
حد بالا	پایین حد									
۰.۹۰۵۹۸	-۱.۰۹۴۸۰	۰.۵۰۳۳۹	-۰.۰۹۴۴۱	۰.۸۵۲	۸۸	-۰.۱۸۸	۰.۸۰۵	۰.۰۶۱	فرض برابری نسبت واریانسها	
۰.۹۰۵۹۸	-۱.۰۹۴۸۰	۰.۵۰۳۳۹	-۰.۰۹۴۴۱	۰.۸۵۲	۸۷.۹۵۹	-۰.۱۸۸			فرض نابرابری واریانسها	

جدول شماره ۳- مقایسه میانگین نسبت بین زن‌ها و مردها

با توجه به نتایج به دست آمده در سطح معناداری ۵ درصد فرضیه صفر رد نمی‌شود به عبارتی میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول زن‌ها و مردها با هم برابر است.

۴- تحلیل کردی ایلام

۴-۱- آمار توصیفی

از ۹۰ نفر مورد مطالعه ۴۵ نفر معادل ۵۰ درصد زن و ۴۵ نفر معادل ۵۰ درصد مرد هستند.

جنس	میانگین
زن	۵۶۹۹
مرد	۷۰۷۱
همه	۶۳۸۵

جدول شماره ۴- نسبت آماری برای معلوم / مجهول

میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول در زن‌ها ۵۶۹۹ و میانگین این مقدار در مردها ۷۰۷۱ است همچنین میانگین نسبت‌های زن‌ها و مردها با هم ۶۳۸۵ است.

	مجهول مردها	معلوم مردها	مجهول زن‌ها	معلوم زن‌ها
معتبر	۴۵	۴۵	۴۵	۴۵
تعداد گم شده	۰	۰	۰	۰
میانگین	۳۴۰۰	۱۱۷۱۱	۳۷۷۸	۱۱۰۰۰
جمع	۱۵۳۰۰	۵۲۷۰۰	۱۷۰۰۰	۴۹۵۰۰

جدول شماره ۵- مجموع گزینه‌های معلوم و مجهول و میانگین آنها در مردها و زن‌ها

مجموع گزینه‌های معلوم در زن‌ها ۴۹۵ و میانگین این مقدار ۱۱ است و مجموع گزینه‌های مجهول در زن‌ها ۱۷۰ و میانگین این مقدار ۳۷۷۸ است مجموع گزینه‌های معلوم در مردها ۵۲۷ و میانگین این مقدار ۱۱۷۱۱ است که در مقایسه با زن‌ها بیشتر است مجموع گزینه‌های مجهول در مردها ۱۵۳ و میانگین این مقدار ۳۴ است که در مقایسه با زن‌ها کمتر است.

۴-۲- آمار استنباطی

فرضیه: میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول در زن‌ها و مرد‌ها با هم برابر است.

آزمون مقایسه میانگین دو گروه مستقل		آزمون لوین برای برابری واریانسها							
فاصله اطمینان ۹۵ درصد	انحراف استاندارد	اختلاف میانگین‌ها	مقدار P دو دامنه	درجه آزادی	دامنه T	مقدار P	آماره		
								حد پایین	
۳۶۷۰۸۰-	۱۱۵۶۶۴	۱۳۷۲۲۲-	۰۳۳۹	۸۸	۱۱۸۶-	۰۰۱۶	۶۰۵۲		فرض برابری نسبت واریانسها
۳۶۷۱۳۸-	۱۱۵۶۶۴	۱۳۷۲۲۲-	۰۳۳۹	۸۶۴۳۵	۱۱۸۶-				فرض نابرابری واریانسها

جدول شماره ۹- مقایسه میانگین نسبت بین زن‌ها و مرد‌ها

با توجه به نتایج به دست آمده در سطح معنی‌داری ۵ درصد فرضیه صفر رد نمی‌شود به عبارتی میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول زن‌ها و مرد‌ها با هم برابر است.

۵- تحلیل کردی سنندجی

۵-۱- آمار توصیفی

از ۹۰ نفر مورد مطالعه ۴۵ نفر معادل ۵۰ درصد زن و ۴۵ نفر معادل ۵۰ درصد مرد است.

جنس	میانگین
زن	۱۱۰۸
مرد	۰۷۷۷
همه	۰۹۴۳

جدول شماره ۱۱- نسبت آماری برای معلوم/مجهول

میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول در زن‌ها ۱۱۰۸ و میانگین این مقدار در مرد‌ها ۰۷۷۷ است همچنین میانگین نسبت‌های زن‌ها و مرد‌ها با هم ۰۹۴۳ است.

مجهول مرد‌ها	معلوم مرد‌ها	مجهول زن‌ها	معلوم زن‌ها		
۴۵	۴۵	۴۵	۴۵	معتبر	کل
۰	۰	۰	۰	گم شده	
۹۰۲	۵۶۲	۸۰۴	۶۳۳	میانگین	
۴۰۶	۲۵۳	۳۶۲	۲۸۵	جمع	

جدول شماره ۱۲- مجموع گزینه‌های معلوم و مجهول و میانگین آنها در مردها و زن‌ها

مجموع گزینه‌های معلوم در زن‌ها ۲۸۵ و میانگین این مقدار ۶.۳۳ است و مجموع گزینه‌های مجهول در زن‌ها ۳۶۲ و میانگین این مقدار ۸.۰۴ است.

مجموع گزینه‌های معلوم در مردها ۲۵۳ و میانگین این مقدار ۵.۶۲ است که در مقایسه با زن‌ها کمتر است.

مجموع گزینه‌های مجهول در مردها ۴۰۶ و میانگین این مقدار ۹.۰۲ است که در مقایسه با زن‌ها بیشتر است.

۵-۲- آمار استنباطی

فرضیه: میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول در زن‌ها و مردها با هم برابر است.

آزمون لوین برای برابری واریانسها		آزمون مقایسه میانگین دو گروه مستقل							فرض نسبت واریانس‌ها
		فاصله اطمینان ۹۵ درصد	انحراف استاندارد	اختلاف میانگینها	مقدار p دو دامنه	درجه آزادی	دامنه T	مقدار P	آماره
		حد پایین							
		-۰.۰۱۰۰۷	۰.۱۴۱۴۶	۰.۳۳۰۶۷	۰.۰۵۷	۸۸	۱.۹۲۹	۰.۰۱۳	۶.۴۷۳۶
		-۰.۰۱۰۵۷	۰.۱۷۱۴۶	۰.۳۳۰۶۷	۰.۰۵۷	۷۹.۶۲۲	۱.۹۲۹		

با توجه به نتایج به دست آمده در سطح معنی‌داری ۵ درصد فرضیه صفر رد نمی‌شود به عبارتی میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول زن‌ها و مردها با هم برابر است.

۵- آمار استنباطی مربوط به مقایسه سه گویش آبدانانی، ایلامی و

سنندجی

Sig.	F	Mean Square	df	Sum of Squares		
۰.۸۵۲	۰.۰۳۵	۰.۲۰۱	۱	۲۰۱	بین گروهی	آبدانان
		۵.۷۰۲	۸۸	۵۰۱.۷۴۱	درون گروهی	
			۸۹	۵۰۱.۹۴۱	کل	
۰.۱۴۸	۲.۱۲۶	۲.۲۶۴	۱	۲.۲۶۴	بین گروهی	سنندج
		۱.۰۶۵	۸۸	۹۳.۷۱۲	درون گروهی	
			۸۹	۹۵.۹۷۶	کل	
۰.۲۳۹	۱.۴۰۸	۴۲.۳۶۷	۱	۴۲.۳۶۷	بین گروهی	ایلام
		۳۰.۱۰۱	۸۸	۲۶۴۸.۸۷۸	درون گروهی	
			۸۹	۲۶۹۱.۲۴۶	کل	

جدول شماره ۱۴-مقایسه میانگین نسبت‌های معلوم به مجهول هر سه گویش کردی

ایلامی - سنندجی و آبدانانی

بین هر سه گویش از زبان کردی در نسبت‌های معلوم به مجهول اختلاف معنی‌دار وجود ندارد.

۷- نتیجه‌گیری

پس از تحلیل داده‌های حاصل از پرسش‌نامه‌های توزیع شده، توسط نرم‌افزار آماری SPSS مشخص گردید که در سه گویش مذکور جنسیت تأثیر معناداری بر میزان کاربرد ساخت‌های معلوم و مجهول ندارد. به عبارت دیگر میزان استفاده از ساخت‌های معلوم و مجهول در بین دو جنس مذکر و مؤنث به طور معنادار متفاوت نیست.

گزارش و شرح دقیق نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها توسط نرم افزار SPSS به طور خلاصه به شرح ذیل است:

کردی آبدانان:

میانگین نسبت تعداد ساخت‌های معلوم به مجهول در جنس مذکر ۲/۶۷۹ و در جنس مؤنث ۲/۵۸۴ است. لذا تفاوت معنادار نیست.

کردی ایلامی:

میانگین نسبت تعداد ساخت‌های معلوم به مجهول در جنس مذکر ۷/۰۷۱ و در جنس مؤنث ۵/۶۹۹ است. لذا تفاوت معنادار نیست.

کردی سنندجی:

میانگین نسبت تعداد ساخت‌های معلوم به مجهول در جنس مذکر ۰/۷۷۷ و در جنس مؤنث ۱/۱۰۸ است. لذا تفاوت معنادار نیست.

همانطور که در مقدمه ذکر شد، وارداف مسئله جنسیت در زبان را پدیده‌ای فرهنگی می‌داند و تفاوت‌های اجتماعی بین دو جنس را از جمله دلایل آن می‌داند. همچنین مدرسی دلیل این تفاوت‌های زبانی را در دو جنس ناشی از تفاوت اجتماعی آنها می‌داند.

حال با توجه به نظر وارداف و مدرسی و این واقعیت که سه جامعه ایلام، سندج و آبدانان به لحاظ اجتماعی دارای بافتی نسبتاً سنتی است و هنوز در این جوامع تفاوت‌های اجتماعی بین زن و مرد کاملاً مشهود است، طبق نظر وارداف و مدرسی این‌گونه انتظار می‌رفت که تأثیر جنسیت بر کاربرد ساخت‌های معلوم و مجهول مثبت باشد، اما در عمل در این پژوهش نشان داده شد که تفاوت معناداری در دو جنس مذکر و مؤنث در خصوص ساخت‌های معلوم و مجهول در گویش‌های مذکور وجود ندارد.

۵- منابع

- پاک‌نهاد جبروتی، مریم (۱۳۸۱). *فرا دستی و فرودستی در زبان*، تهران: انتشارات گام نو.
- پالیزبان، کرم‌اله (۱۳۸۰). *نظام آوایی گویش کردی ایلامی*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه زبان‌شناسی دانشگاه تهران، تهران.
- دبیرمقدم، محمد (۱۳۹۲). *رده‌شناسی زبان‌های ایرانی (جلد دوم)*، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز پژوهش و توسعه علوم انسانی.
- مدرسی، یحیی (۱۳۶۸). *درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان*، تهران: موسسه مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی.
- Lakoff, R.(1973). Language and Women's Place. Language and society.2.
- Sapir, E.(1929). The Status of Linguistics as a Science. Language, 5, 201-14.
- Tannen, D.(1995). "The Power of Talk: Who Gets Heart and Why", Harvard Business Review, September, v 73, n 5, p138-148.
- Wodak, R. and G. Benke(2007). "Gender as a Variation in Sociolinguistics" in Handbook of Sociolinguistics, Cambridge, MA: Black well.
- Wardhaugh, R.(2006). An Introduction to Sociolinguistics (5th ed.), Oxford: Blackwell Publishing.